

Δικαίωμά μου όμως ν' απαιτήσω κ' ἐγὼ ἀπὸ τὸ φύλλο, ποὺ στήνει τὴν «Ἀλήθεια» κορώνα του, μὴν ἀναγνώριση τιμιότητος καὶ εὐλικρίνειας στίς σχέσεις μου καὶ τῇ φιλολογικῇ μου ζωῇ.

Δικός σας

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΚΑΠΟΙΟΥ ΦΤΩΧΟΥ

ΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΙΝΑ

Πείνα! πιστή μου ἐσὺ γυναίκα καὶ συντρόφισσα, Σ' εὐγνωμονῶ.

Ἐσὺ μονάχα συμπονεῖς τῇ φτώχειά μου καὶ εἶσαι καταδεχτικιά, δίχως ἀξιῶσες, δίχως ἀπαιτήσεις. Σοῦ φτάνει τὸ ξερὸ προχτεσινὸ ψωμάκι βουτηγμένο στὸ ἀπλὸ νερό. Δὲ θέλεις τίποτ' ἄλλο, ὦ ἐνάρετη καλόγρια-μάννα.

Ποτέ μου νὰ μὴ σ' ἀποχωριστῶ, πιστή καὶ πονετικιά προστάτρα τῆς φτώχειας μου ἀρετῆς. Δίχως ἐσὲ θαρρῶ πὼς θὰ γενόμεον ἕνας φονιάς, ἕνας ληστής, ἕνας κακοὺργος γιὰτὶ θὰ στεροῦσα κάποιον ἑμοῖό μου ἀπὸ τὸ βίός του· θὰ γενόμεον ἕνας ἀναίσθητος, κι' ἀσυλλόγιστος, γιὰτὶ δὲ θὰ κοπιάζω, δὲ θὰ σκέφτομουν· θὰ γενόμεον ἕνα χτήνος κι' ὅχι πιά ἄνθρωπος, μὲ νοῦ καὶ μὲ καρδιά, μ' ἀγάπη, μ' ἀγαθότη, μὲ καλωσύνη, μὲ συνείδηση. Ἡ ζωὴ θὲ νὰ μὲ πλάνευε ἅμα ἐσὺ θὰ μ' ἀφηνεες, ἢ πόρνη ἢ ζωή, ποὺ θέλει λοῦσσο καὶ θέλει καλοπέραση γιὰ νὰ σοῦ δίνη τὴ χορτασιά, τὸ γέλιο, τὸν ὕπνο, τὴν ξενουσισιά, τὴν ἀποχτήνωση.

Μαζύ σου νὰ πεθάνω, ἄγρια Πείνα, γιὰ νὰ ζήσω ἐλεύθερα κι' ἐνάρετα ὅσο θὰ νοιώθω. Μαζύ σου, καὶ μὲ σένα μόνο γιὰ παρηγοριά μου ταπεινὴ μὰ ἀλάθευτη καὶ αἰώνια, ὦ γλυκὸ-γλυκὸ ψωμάκι, ποὺ σ' ἀποχτῶ μὲ τὸν ἰδρώτα μου καὶ μὲ τὴν ὕγιά μου καὶ ξέρω πὼς ἐσὺ ποτὲ δὲ θὰ μοῦ λείψης.

Ἐσὺ στὴ δυστυχιά μου τὴν παντοτεινὴν θὰ εἶσαι ἢ παντοτεινὴ μου ἐλπίδα. Ἐσὺ μοῦ φτάνεις. Μὲ τὴ μικρή σου τὴ βοήθεια δίνεις στὸ σῶμα μου ὅση δύναμη χρειάζεται γιὰ νὰ δουλεύω, καὶ στὸ νοῦ μου τὴν ὁρμὴ ποὺ θέλουν τὰ φτερά του, γιὰ νὰ πετάω στὰ ψηλά, καὶ στὴν ψυχὴ μου τὸ κουράγιο νὰ μένη ἀκλόνητη, ἀφωσιωμένη στὴ λατρεία τῆς ἀγάπης τῆς.

Εἶσαι τόσο διακριτικὸ, ποὺ δὲ ζητᾷς προσφάτι γιὰ νὰ μὲ κρατᾷς στὴ ζωὴ μονάχος σου δουλεύεις μὲς στὴ σάρκα μου γιὰ νὰ μὲ θρέψης. Μὲ τὴ δουλεύτρα σου τιμιότητα ἀναπληρώνεις τὰ πιδ πλούσια συμπόσια καὶ ταπεινώνεις καὶ ξευτελίζεις τὴν κτηνωδίαν τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀφιερώνει τις πιδ πολλές του ἔννοιες, τοὺς πιδ μεγάλους κόπους του, τις πιδ δυνατές του σκέψεις γιὰ νὰ καλοζήση.

Ἐνάρετο ψωμάκι, ποὺ τὸ στομάχι τῶν φτωχῶν ἔχεις

ἐσὺ ναὸ σου· ἐκεῖ στήν καρδιά τῆς ζωῆς, ἐσὺ λατρεύεσαι· εἶσαι ἡ Πρόνοιά του, ἡ ψυχὴ του. Ἄν τὸ παρατήσης ἐσὺ ἄλλον προστάτη δὲν ἔχει πιά, τὸ ἄμοιρο τὸ στομάχι τοῦ φτωχοῦ.

Θὰ τὸ ἀρπάξῃ ὁ χάρος σὰ γεράκι, ἕνας χάρος ἄπονος, σκληρὸς, ποὺ θὰ τ' ἀφήσῃ νὰ ξεψυχήσῃ λίγο-λίγο, ἔρημο, τυραννισμένο, μὲ πόνους καὶ μὲ βόγγους.

Γιὰτὶ κι' ὁ χάρος δὲν εἶναι σ' ὅλους ἕνας, δίκαιος. Κάνει κι' αὐτὸς χατίρια, ἀδικίες, καὶ παίρνει τὸν πλούσιο μονομιᾶς, ἀπάνω σ' ἕνα φαγεπῶτι, τὸν καλὲ-τοχο ἀπαλά, ξαπλωμένο ἀπάνω σ' ἕνα ὁμορφύνειρο. Καὶ τοῦ φτωχοῦ τοῦ δίνει ἕνα χτύπημα μὲ τὸν μπαλτά, μὴ μαχαιριά, μὴ ἄρρώστειν, τοῦ ἀφίνει μὴ λαβωματιά, ἕνα σημάδι καταδίκης καὶ φεύγει, καὶ παρατᾷ τὸν ἄμοιρο νὰ ρέψῃ λίγο-λίγο.

Φτωχὴ θρεφὴ μου, μὲ κρατᾷς σὲ μὴ ζωὴ τέτοια λεπτὴ κι' ἀχνή, καὶ ντελικάτη. ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ λυπᾶμαι, νὰ πθῶ, νὰ ἐλπίζω, νὰ πλάθω τὰ ἔμερ-φόνειρα· ὅσο μοῦ φτάνει γιὰ νὰ στοχάζωμαι, νὰ νοιώθω, ν' ἀγαπῶ.

Σὰν ἀπορὴ μάννα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ στὸ παιδί τῆς ροδομάγουλα, κορμάκι παχουλὸ, γέλιο στ' ἀχειλάκι του, τραγουδὶ στὴ φωνή του, δίνεις καὶ σὺ σὲ μένα τόση λιγοστή ζωὴ ὅσο ποὺ νὰ ὑπάρχω· νὰ νοιώθω μόνο ἕνα πράμα· τὴν ἀγάπην· νὰ ἀκούω μόνο ἕναν ἦχο· τὴ λαλιά τῆς· νὰ βγάζω μόνο μὴ φωνή, μὴ σιγανή κι' ἀδύνατη φωνή· τὸ ὄνομά τῆς· νὰ σέρνω τὸ κοντίλι μου γιὰ νὰ βγάζω μόνο ἀπ' τὴν καρδιά κι' ἀπ' τὴν ψυχὴ μου λίγα λόγια πρὸς ἐκείνη.

Κι' ἀποτραδῆχτηκαν τὰ μάτια μου, καὶ στραγγί-σαν τὰ χεῖλιά μου, κι' ἡ ὄψις μου ξεράθη, σὰν τὸ ἄχερο ποὺ δὲ βρίσκει πιά στὴ γῆ νεράκι γιὰ νὰ ζήσει.

Μὰ νῦν· εὐλογημένη τοῦ σώματός μου ἡ στέρνη, σὰ δίνει τὴν ψυχὴ μου τόσο πλούτο, στὸ νοῦ μου τόση δύναμη. Ὅσο πιδ πολὺ πεινῶ, τόσο ἀγαπῶ καὶ πιδ ὠραία. Κάθε σταγόνα αἷμα ποὺ στραγγίζει ἀπὸ τὸ σῶμα μου γίνετ' ἀχνός, λιβανωτός, καὶ πάει ἀπάνου στὸν αἰθέρα, ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ κάθεται ἡ λατρεία μου· ἡ ἀγάπη μου...

Σημείωση.— Αὐτὰ τὰ λόγια, ριγμένα σὲ καίτι παλιόχαρτα κιτρινωσμένα, βρέθηκαν σερρόπια ἀνί-μεσα σὶα κουρέλια καὶ τὰ λίγα σκοροφαγωμένα βιβλία ἑνὸς φτωχοῦ ποὺ βρέθηκε μὴ μέρια πεθαμένος σ' ἕνα ὕψος κι' ἀνήλιαγο κατώγι. Τὰ μᾶζεψα καὶ τᾶγραψα στὸ καθαρό. Μοὶ φάνηκε πὼς ἔπρεπε νὰ μείνουν.

ΕΥ. ΕΥ. ΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

II. Σ. ΔΕΛΤΑ.— Τὸ μεγάλα ἔθνη εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν καλὲς μητέρες.